

ЕКСПЕРНО-АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА УСТАТКУВАННЯ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Шифр і назва спеціальності	263 Цивільна безпека	Інститут	ННІ механічної інженерії та транспорту
Назва програми	Охорона праці	Кафедра	Безпека праці та навколишнього середовища
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	українська

Викладач

Райко Валентина Федорівна,

Valentyna.Raiko@khpі.edu.ua

Кандидат технічних наук, професор, професор кафедри безпеки праці та навколишнього середовища НТУ «ХПІ». Досвід педагогічної роботи –30 років. Автор понад 240 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Безпека праці у професійній діяльності», «Безпечна експлуатація інженерних систем і споруд», «Експертиза з охорони праці», «Соціально-економічні основи з охорони праці», «Устаткування та проектування інженерних систем по забезпеченню професійної та промислової безпеки»

Загальна інформація про курс

Анотація	Дисципліна спрямована на формування у студентів знань щодо здатності вирішення проблем і завдань по забезпеченню промислової безпеки, організації експертної оцінки устаткування підвищеної небезпеки та його безпечної експлуатації, набуття практичних вмінь і навичок із оцінювання відповідності машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших засобів виробництва вимогам чинних нормативних документів з охорони праці.
Цілі курсу	В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен знати нормативно-правову базу з охорони праці, визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві, розробляти ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення виробничої безпеки
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - екзамен.
Семестр	2

Обсяг (кредити) / Тип курсу	ВП/ вибіркова	Лекції (години)	32	Лабораторні заняття (години)	-	Практичні заняття (години)	32	Самостійна робота (години)	116
-----------------------------	---------------	-----------------	----	------------------------------	---	----------------------------	----	----------------------------	-----

Результати навчання

РН-6. Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики

РН-13. Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності

РН-15. Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж

Теми що розглядаються

Тема 1. Система державного регулювання промислової безпеки. Правові, економічні та соціальні основи забезпечення безпечної експлуатації небезпечних виробничих об'єктів.

Тема 2. Реєстрація небезпечних виробничих об'єктів (НВО). Повноваження державних органів виконавчої влади відносно забезпечення ведення реєстру небезпечних виробничих об'єктів.

Тема 3. Загальні вимоги щодо забезпечення промислової безпеки. Вимоги промислової безпеки до експлуатації небезпечного виробничого об'єкта

Тема 4. Ліцензування в області промислової безпеки. Порядок і умови видачі ліцензії. Ліцензування видів діяльності в галузі промислової безпеки

Тема 5. Вимоги до технічних пристроїв, що застосовуються на небезпечних виробничих об'єктах. Оцінка відповідності.

Тема 6. Організація виробничого контролю за дотриманням вимог промислової безпеки. та управління промислової безпекою.

Тема 7. Експертиза промислової безпеки. Технічне діагностування обладнання підвищеної небезпеки

Тема 8. Декларування промислової безпеки. Принципи і цілі декларування промислової безпеки.

Форма та методи навчання. При викладанні використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний метод використовується при введенні понять, схем, тощо.

При цьому методі навчання діяльність викладача зводиться до подання нового навчального матеріалу, а діяльність студентів – до сприймання, усвідомлення, запам'ятовування матеріалу. Навчальний матеріал при цьому співвідноситься з досвідом студентів наступним чином: вперше повідомляється і засвоюється індуктивним способом – без опори на попередні знання студентів.

Наступний метод – репродуктивний метод застосовується під час повторення вивченого на парі, виконання завдання по вивченню матеріалу для самостійного вивчення. Діяльність викладача при цьому – аналізувати відповідь студента, виправляти його помилки; діяльність студентів – відтворювати те, що було зроблено в аудиторії. Репродуктивний метод використовується для формування в студентів умінь застосовувати знання.

Викладач дає завдання, а студенти їх виконують: розв'язують задачі – за зразком, шляхом застосування теоретичних знань, за допомогою вже відомого способу. Будь-які вправи можуть бути індуктивними дедуктивними або такими, які виконуються за аналогією. Але в усіх випадках маються на увазі дії, які вже неодноразово виконувались.

Система репродуктивних методів сприяє збагаченню студентів знаннями і вміннями, формуванню в них навичок здійснення основних розумових операцій. Для розвитку творчих здібностей студентів потрібні репродуктивні знання.

Методи контролю. Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту лабораторних робіт, тестів, колоквиумів, виконання індивідуальних завдань, проведення контрольних робіт, ректорських контрольних робіт тощо.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;

– з практичних, індивідуальних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань, реферату за обраною темою.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий контроль може проводитися в усній формі по білетах або в письмовій формі за контрольними завданнями, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів. Можливе поєднання різних форм контролю. Форма проведення семестрового контролю зазначається в робочій програмі навчальної дисципліни.

Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватися як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх лабораторних занять, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 2 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Контрольні роботи	Лабораторні роботи	Практичні роботи	КР (КП)	РГЗ	Індивідуальні завдання	Екзамен	Сума
20		20	20		10	30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під **системою оцінювання** слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними **критеріями оцінювання** для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно” чи „незадовільно”) та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі 	Відповіді на запитання містять певні неточності
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі 	Невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач
64-74	D	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> -Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; -вміння вирішувати прості практичні задачі 	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; -невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; -невміння вирішувати складні практичні задачі
60-63	E	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі 	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; -невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач

1	2	3	4	5
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Базова література:

1. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ. Дата оновлення: 20.01.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
2. Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки (НПАОП 0.00-6.21-02), (НПАОП 0.00-6.22-02) Редакція від 12.01.2016, підстава - 1097-2015-п
3. Конспект лекцій із дисципліни «Експертиза з охорони праці» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр напряму підготовки 263 «Цивільна безпека» /Райко В.Ф. Семенов Є. О. Янчик О. Г., Ільїнська О. І. – Харків: НТУ «ХП», 2020. – 120 с
4. Цейтлін М.А., Райко В.Ф., Шестопапов О.В. Проектування природоохоронних комплексів з використанням САПР /Навчальний посібник/. - Харків: НТУ «ХП», 2013. – 224 с.
5. Безпека праці в професійній діяльності. Частина II. Забезпечення техногенної безпеки та безпечних умов праці О.Г. Янчик, В. Ф., Райко, Ю.А., Петренко та інші /Навч. посіб./ – НТУ «ХП», Харків: 2020.–316 с.
6. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.01.2011 р. № 3038-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011 р. № 34. С. 1544. Ст. 343.
7. Про угоди про розподіл продукції : Закон України від 14.09.1999 р. № 1039-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999 р. № 44. Ст. 391.
8. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 р. № 2806-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005 р. № 48. С. 2537. Ст. 483.

9. ДСТУ EN ISO 12100:2016. Безпечність машин. Загальні принципи проектування. Оцінювання ризиків та зменшення ризиків (EN ISO 12100:2010, IDT; ISO 12100:2010, IDT) [Чинний від 2018-07-01]. Вид. офіц. Київ : ДП “УкрНДНЦ”, 2018. 64 с.

10. Порядок проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки постановою Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. N 687, КМ N 76 від 11.02.2016(76-2016-п).

11. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник / В. В. Березуцький ; НТУ “ХП”. - Харків : ФОП Панов А. М., 2020.

12. Про затвердження Методики визначення ризиків та їх прийнятних рівнів для декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки : Наказ Міністерства Праці та соціальної політики України від 04.12.2002 № 637.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Електронний ресурс доступ, <http://www.dnopr.kiev.ua> – нормативні документи
2. доступ: <http://web.kpi.kharkov.ua/s>
3. ДБН А.2.2–3-2004. Склад, порядок оформлення і затвердження проектної документації для будівництва

Провідний лектор проф. проф. Валентина РАЙКО
(посада, звання, ПІБ)

(підпис)